

Dette er først og fremst en praktisk håndbok der man kan lete frem svar på de spørsmål som måtte melde seg når man forsøker å finne frem i en jungel av rettigheter og begrensninger som nybakte foreldre. Det første kapitlet er viet en klargjøring av juridiske og medisinske termer som brukes samt informasjon om fastsettelse av foreldreskap og foreldreansvar. De neste kapitlene tar for seg en rekke temaer knyttet til det å bli foreldre, som økonomiske stønader, rettigheter i arbeidslivet og diskrimineringsvern, mens det avsluttende kapitlet klargjør regler i forhold til ulike temaer som tilpasning på arbeidsplassen, folketrygdytelse og samlivsbrudd. Lurer du på om du har rett til fri med lønn for å gå til svangerskapskontroll eller om far har rett til fri fra jobben for å være med, er dette konkrete spørsmål som besvares. Dette er altså ikke en lærebok som skal leses fra perm til perm, men den har mer karakter av et oppslagsverk.

Min vurdering er at dette kan være en nyttig håndbok for foreldre som strever med å orientere seg i forhold til sine rettigheter. Kanskje er det et godt alternativ til å forsøke å få svar direkte fra NAV i disse dager? Temaene er konkret og oversiktlig dekket, og det er lett å finne frem i boken. Hvert kapittel har friske illustrasjoner, og de ulike problemstillingene klargjøres greit ved bruk av konkrete eksempler. Det er likevel ikke nødvendig å ha den i hyllen på legekontoret, selv om den kan være grei å slå opp i for å finne ut av forskjellen på omsorgslønn og pleiepenger.

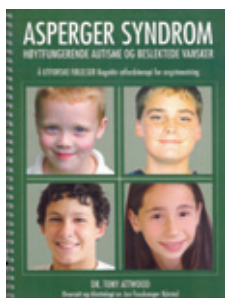
Anne Kathrine Sebjørnsen
Høyanger legekonsult

Manual for kognitiv atferds-terapi ved autisme og angst

Attwood T.

Asperger syndrom

Høytfungerende autisme og beslektede vansker. Å utforske følelser: Kognitiv atferds terapi for atferds mestring. 79 s, ill. Stavanger: Hertervig forlag, 2009. Pris NOK 175 ISBN 978-82-8216-116-9

Dette arbeidsheftet beskriver et strukturert behandlingsprogram for angstlidelser hos barn med autisme og autismelignende lidelser. Målgruppen er stor: lærere, logopeder, ergoterapeuter, foreldre og andre terapeuter. Heftet består

av en introduksjon og et arbeidsprogram eller manual med instruksjoner. Manualen

beskriver et strukturert behandlingsprogram for angstlidelser, i alt seks trinn i en kognitiv atferds terapeutisk intervensjon som har som mål å øke disse barnas kognitive kontroll over følelser. Programmet er laget for små grupper med barn (alder 9–12 år) med diagnosen Aspergers syndrom, men kan tilpasses ungdom og voksne og brukes i individuell terapi. Introduksjonen gir bakgrunnsinformasjon både om programmet, om kognitiv atferds terapi, teoretisk forståelse og forskning på effektivitet av programmet.

Forordet er skrevet av oversetteren. I introduksjonen er det uklart hva som er oversettelse av forfatterens egne formuleringer og hva oversetteren har selvstendig ansvar for. Enkelte referanser er til norske forfattere der det burde vært til originallitteratur, likeens absolutte påstander om fenomener uten kildereferanse. Dette svekker denne delen av arbeidsheftet. Manualen er oversiktlig, med gjennomgang av alle seks sesjoner og greie instruksjoner knyttet til den enkelte sesjon.

Manualen er et praktisk verktøy for alle som har med mennesker med autisme eller liknende tilstander å gjøre. Den bygger på gjeldende kunnskap om hvilke kognitive vansker disse barna strever med og omsetter denne kunnskapen til modifiserte behandlingstiltak i tråd med forskningsbasert kunnskap om hva som er virksom behandling ved mentale lidelser.

Det finnes også en tilsvarende manual for sinnemestring i tillegg til denne for angstmestring.

Eili Sponheim

Klinikk for psykisk helse – barn og ungdom
Oslo universitetssykehus, Ullevål

Skatologisk lommeparlør

Valeur J, Berstad A.

Inspeksjon av feces

En praktisk tilnærming. 16 s, tab, ill. Oslo: Tidsskrift for Den norske legeforening, 2009. Pris NOK 50 (inkl. porto). Selges kun hos Studia ISBN 978-82-8071-193-9

tilhører de ferdighetene som fort kunne gått enda dypere i glemmeboken. Nettopp derfor er det forbillig at forfatterne tar seg bryet med å systematisere de viktigste momentene omkring denne undersøkelsen.

Heftet tar kort for seg enkelte anamnes-

tiske momenter knyttet til avføring, deretter gjennomgås de ulike aspektene ved inspeksjon og øvrig klinisk vurdering av avføringsprøver. Mikroskopi eller andre fecesanalyser er ikke tatt med.

Boken er svært kortfattet, på grensen til knapp. Dette skyldes primært et svært fokusert temavalg. Slik sett kommer poengene godt frem. Samtidig kunne heftet jo vært brukt til å knytte noen flere kommentarer til for eksempel de sykdommene som nevnes, og til øvrige fecesanalyser. Antallet illustrasjoner er også begrenset, og ideelt sett kunne enda flere fotografier av eksempelbecken vært å foretrekke (så underlig det enn høres ut).

Likevel er dette langt på vei et enestående lite eksempel på et hefte som vil være til stor nytte for våre nybakte klinikere, ikke minst som en påminnelse om hvor mye informasjon som kan hentes fra kilder vi fort kunne gått aldeles glipp av.

Lars Aabakken
Medisinsk avdeling
Rikshospitalet

God, men ikke lytefri lærebok i rettsmedisin

Thomsen JL, red.

Retsmedisin

Nordisk lærebog. 2. utg. 464 s, tab, ill. København: FADL's forlag, 2008. Pris DKK 575 ISBN 978-87-7749-499-4

En vanlig måte å dele inn faget rettsmedisin på er å skille mellom den nasjonale og den spesielle (eller internasjonale) delen. Den nasjonale delen omhandler lover og regler som regulerer medisinsk praksis

og vil dermed variere fra land til land. Den spesielle delen er den delen av medisinen som befatter seg med rettslige spørsmål og er det som mange primært vil forstå med «rettsmedisin»: medisinsk sakkyndigfunksjon for vurdering av skader og dødsårsak, påvirkning av rusmidler, estimering av dødstidspunkt osv. I den første utgaven av denne boken var det egne kapitler som omhandlet lovverket i de ulike nordiske landene og som på den måten skulle dekke deler av det nasjonale stoffet. Disse kapitlene er tatt ut i 2. utgave, mens omtalen av dansk lovverk er utvidet, slik at boken nå utelukkende er rettet mot danske forhold. Det er således i mindre grad en «nordisk» lærebok.